

**Maģistra studiju programma
"Filologija" (vācu filologija)
Daugavpils Universitāte
Humanitārā fakultāte
Vācu valodas katedra**

Studiju kursu apraksti

Kursa nosaukums: Psiholingvistika

Kursa vadītājs: Maģ. ped., lekt. J. Ķipure

Kursa apjoms: 2 KP

Kursa anotācija: Kursa gaitā tiek aplūkoti cilvēku runājspējas attīstības aspekti un to ietekmējoši faktori. Tiek izanalizētas runājspējas attīstības fāzes, valodas struktūra, valodas īpatnības dažādos apgūšanas posmos un apstākļos. Īpaši tiek uzsvērti valodas apgūšanas psiholoģiskie pamati. Valodas un runājspējas attīstības īpašības tiek apskatītas, pamatojoties uz dažādu valodu salīdzinājumu (t.sk. vācu, angļu, latviešu, krievu valodas).

Kursa mērķis: Dot studentiem priekšstatu par psiholingvistisko pētījumu jomām, jēdzieniem, mūsdienu stāvokli. Veicināt studentu patstāvīgo valodas struktūru pētīšanu, pašanalīzi, runājspējas attīstības dažādos apstākļos novērošanu.

Nodarbību veidi: lekcijas, semināri

Pārbaudes veids: Diferencētā ieskaite

Kursa saturs:

1. Psiholingvistika ka zinātne: mērķi, pētīšanas metodes, pētīšanas priekšmets un objekts, vēsturiskais apskats.
2. Valodas struktūra.
3. Valodas apgūšanas tipi.
4. Valodas apgūšanas veidi.
5. Runāšanas akta aspekti.
6. Valodas apgūšanas procesa aspekti (bioloģiskie pamati, atmiņa, informācijas pārstrādāšana).
7. Psiholingvistikas pamatjēdzieni: dekompozīcija, attīstības stadijas, runājspējas attīstības tipiskās kļūdas un īpatnības, individuālās variācijas, fassilizācija, transfers, interference u.c.
8. Dzimtās valodas apgūšanas faktori un īpatnības. Bērnu valodas pazīmes.
9. Otrās valodas apgūšanas faktori un īpatnības. Bilingvālo runātāju pazīmes.
10. Svešvalodas apgūšanas faktori un īpatnības. Tipiskas grūtības svešvalodas apgūšanā.
11. Valodas apgūšanas procesa ietekmējošie faktori: lingvo- kognitīvās spējas, bioloģiskās īpašības, affektīvie faktori, personības struktūras pazīmes.
12. Sociālie faktori valodas apgūšanas procesā un runājspējas attīstībā: sociālā izolācija, ģimenes struktūra, socioekonomiskais stāvoklis, izglītība u.c.
13. Valodas faktori valodas apgūšanas procesā un runājspējas attīstībā: informācijas uztveres loma un veidi, valodas reģistri.

Literatūra:

1. List, G. (1995): *Psycholinguistik und Sprachpsychologie* in: Handbuch FU. 3. Auflage. Hg. v. Bausch, Christ, Krumm. Tübingen u. Basel: Francke Verlag, 31-38
2. Apeltauer, E. (1987): *Gesteuerter Zweitspracherwerb*. München (Max Hueber)
3. Butzkamm, W. (1993): *Psycholinguistik des FU*. 2. Auflage. Tübingen u. Basel (Francke Verlag)
4. Klein *Typen und Konzepte des Spracherwerbs* in: Melbig, Götze, Henrici, Krumm (Hg.) (2001): *Deutsch als Fremdsprache. Ein internationales Handbuch*. 1. Handband. Berlin (Walter de Gruyter), 604-617
5. Wygotski, L.S. (1977): *Denken und Sprechen*. (Fischer Taschenbuch Verlag)
6. Wode, M. (1988): *Einführung in die Psycholinguistik*. Ismaning (Max Hueber Verlag)

Kursa nosaukums: Kontrastīvā lingvistika

Kursa vadītājs: Maģ. filol., as. I. Vingre

Kursa apjoms: 2 KP

Kursa anotācija: Kursa ietvaros studējošiem tiek dota iespēja iepazīties ar kontrastīvās lingvistikas vēsturisko attīstību, pētījumu metodēm un rezultātiem. Iegūtās teorētiskās zināšanas tiek pielietotas praktiski, veicot kontrastīvo analīzi un salīdzinot dažādus vācu un latviešu valodas lingvistiskos aspektus. Uz dzimtās valodas un svešvalodas kontrastīvo analīzi balstītais kurss sniedz studējošajiem dziļāku priekšstatu par vācu valodas lingvistiskajām īpatnībām.

Kursa mērķis: Sniegt ieskatu kontrastīvās lingvistikas vēsturē, formulēt kontrastus starp vācu un latviešu valodām, sakarības starp dažādām abu valodu īpašībām.

Nodarbību veidi: lekcijas, semināri

Pārbaudes veids: eksāmens

Kursa saturs:

1. Kontrastīvie pētījumi no vēsturiskā aspekta.
2. Kontrastīvās lingvistikas priekšmeta terminoloģija un pētniecības metodes.
3. Vācu un latviešu valodu kontrastīvā analīze vārdu krājuma un nosaukumu veidošanas jomās.
4. Vācu un latviešu valodu kontrastīvā analīze frazeoloģiskajā līmenī.
5. Vācu un latviešu valodu kontrastīvā analīze vārdu darināšanas jomā.

Literatūra:

1. Gnutzmann, C. (1990): *Kontrastive Linguistik*. Frankfurt / M (Lang)
2. Gutknecht, Ch. (1978): *Kontrastive Linguistik*. Stuttgart (Hohlhommer)
3. Rein, K. (1983): *Einführung in die kontrastive Linguistik*. Darmstadt (Wissenschaftliche Buchgesellschaft)
4. Wegener, H. (1999): *Deutsch kontrastiv: Typologisch vergleichende Untersuchungen zur deutschen Grammatik*. (Tübingen)
5. Gross, H. (1991): *Einführung in die germanistische Linguistik*. München
6. Bergmann, Rolf (2001): *Einführung in die deutsche Sprachwissenschaft*. Heidelberg
7. Hellinger, M. (1990): *Kontrastive feministische Linguistik*. München
8. Kühlwein, W. (1981): *Kontrastive Linguistik und Übersetzungswissenschaft*. München
9. Csaba, F. (1996): *Deutsche Phraseologie kontrastiv*. Heidelberg
10. Dažāda veida vārdnīcas